

SLOVENSKI NAROD.

Izhaaja vsak dan popoldne, izvenemši nedelje in praznike.

Insertati: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 p, večji insertati petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, predček petti vrstá 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertati dav. k posebju.

Vprašanjem glede insertator nač se priloži seznam na odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafleova ulica št. 5, pridično. — Telefon št. 304.

Srednjišče "Slov. Naroda" Knafleova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopisa sprejemajo le sedemčas in satovne in sestavne.

Reklopisov se ne vrši.

Posamezne številke: v Jugoslaviji vse dni po Din 1—

v Inozemstvu navadne dni Din 1, nedelja Din 1.25

Poština plačana v gotovini.

Slovenski Narod" velja:	Jedrčevljaj		
	v Ljubljani	po pošti	v Inozemstvu
12 mesecov	Din 120—	Din 14—	Din 216—
6 : : : :	60—	72—	108—
3 : : : :	30—	36—	54—
1 : : : :	10—	12—	18—

Pri morebitnem povračilu se ima daljša naročnilna doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno po pošti.

Na samo pismena naročila brez poslatne denarja se ne moremo ozirati.

Vodilna misel francoske akcije.

27. januarja.

V Parizu presojajo položaj na zasedenem nemškem ozemju tako hladno in iz uradnih poročil ni razvidna nikaka bojanja za dogodek, ki bi vrgli Evropo v novo nesrečo, kar so to vsak dan napoveduje iz zelo glasnega in razburjenega Berlina. V Londonu omahujejo na levo in desno, poverjajoč angleško neutralnost dotlej, dokler se vsa ruhrska stvar ne zaplete tako, da se počake sama po sebi nujna potreba za posredovanje v svetu, da se uredi francosko - nemški spor. V Italiji so tudi precej takega mnenja in Mussolini sedi v Rimu ves pozoren, kaj se godi v Nemčiji, in pričakuje »mrtve točke«, ki prinese trenutek, ugoden za nasvetne na francosko in nemško stran, da se končno reparacijsko vprašanje spravi na zanesljiv tir. Amerika se živo zanimala za razvoj francosko-nemškega konflikta pa po svoji starci navadi odklanja vsako vmešavanje v evropske zadeve. Senator Borah grmi iz Washingtona v Evropo in obdolžuje Francijo, da je poslabšala evropsko situacijo, toda to zaleže malo ali nič v Parizu, kjer so že naveličani, kakor tudi drugodi na vseh merodajnih mestih, na katerih se potek stvari resno in veste presoja, večnega ameriškega poučevanja, kako si naj Evropa uredi svojo sedanjost in bodočnost, ne da bi Amerika posegla vmes in pomagala.

Sicer pa se odmikajo kulise in pred naše oči stopajo novosti, ki nič ne kažejo, da bi se hotelo ukreniti karkoli v pomoč Evropi in odpravo sporov, ki zavlačujejo našo splošno obnovno. Inozemski listi so polni člankov in vesti, ki razlagajo, da Francozom ne gre samo za reparacije, zasledujejo še vse drugačne cilje. Ruhrska ozemlje so zasedli in obkrožili tako, da bo kmalu vsestransko v njihovi oblasti. In to ozemlje je tako lepo in tako bogato, da bi si ga francoska politika najraje kar popolnoma prisvojila! V to svetu bi dobro služila tudi razločitev renskih in vestfalskih pokrajin od nemško-pruske skupnosti. Francoski korak na ruhrska ozemlje je odločila v veliki meri težka nemška industrija. S pridobitvijo Lorene si je zagotovila Francija takoreč hegemonijo v produkciji železa v Evropi. Tozadoveno je v svetu prva za Zjednjivimi državami. Kaj, ako bi navezala še produkcijo premoga! Na stran se je Francija vsegdala na saarsko ozemlje za določno 15 let. Sedaj

narašča francoska želja po zajetju ruhrskega premoga. Da se to občuti v Berlinu in skrajno ogroženostjo. Je umilivo samo po sebi. Angleži pa se zvijajo v svoji neutralnosti in želijo Francozom neuspeh. Komunistični listi po vseh evropskih državah napovedujejo konec nemške socijalnodemokratične republike, delavska vlada bi padla in sledila bi celo vojaška diktatura. Življenje v Nemčiji se slabša od dne do dne in parlamentu predloženi proračun za tekoče leto je tak, da se Nemcem tema dela pred očmi, ko gledajo na strašne številke. Katastrofa! Kako jo preprečiti? Ali naj se udajo kar na kratko ukazom francoske okupacijske oblasti? Trenutno se zatečejo k Londonu, ki jim pa dosledno pokaže le svoj za kupčilsko posle skribi poln obraz. Amerika je daleč in doslej pošiljala preko morja sama prazna tolalžila brez dolarjev. Kaj torej?

Francozi postopajo zelo previdno, po obstoječih okoliščinah vsestransko preudarno in izognijo se naglih ukrepov, ki bi razburjali preudarno vstop v tekoče in tako proti podirali vso zgradbo ruhrske akcije. Pa očitno tudi ne marajo nikakega posredovanja ne iz Londona ne iz Rima ne iz Washingtona. Tako posredovanje bi jih le motilo na njihovi poti za popolno gospodarsko oslabitev Nemčije. Kdor ima Ruhr, ima gospodarstvo Nemčije v svojih rokah. Kako se je to naglašalo tik pred francosko zasedbo! Nemčija je bila pač nespametna, da se je udajala raznim glasovom na odpor, ki so je zveneli prijateljsko, pa so je privesli le nesrečo. Jasno je vedno bolj, kako se je Nemčija na zvit način odtegova svojim obveznostim in vsak vidi, kako hoče sedaj s svojo rezistenco prikriti zavezniškom, kolika je v resnicu produkcija na ruhrske ozemlje.

Pogumna francoska akcija pomeni naraščanje in utrjevanje francoske moči v Evropi in tudi Izveni nje. Za akcijo se napoveduje že danes daljša doba, katero pa bi mogla vsekarakor skrajšati premišljena presoja na nastale položaje na nemški strani. Ali do take presoje se sedanjem nemški državniki ne povspnejo. Nemčijo čaka popolno ponizanje, kakor še izvira iz krive na svetovni vojni, ki je nam vsem povzročila toliko gorja.

Ob premišljevanju sedanjega evropskega položaja si moramo končno izbiti iz glave misel, da bosta

morda London in Pariz, kakor se je dolgo upalo, dala glavno pomoč za preustroj sedanjih neznotin razmer, marveč oprijeti se moramo z vso silo samopomoči. Ustvarimo si svoja središča, ki urede naše razmere, in svojo bodočnost iščimo v tesni vseslovenski zvezi! Na utrjeni slovenski poti počiva naša sedanja in bodoča sreča.

Bolgarska pripravljenja za sporazum.

— Beograd, 27. januarja. (Izv.) Po-sloveni odpravnik bolgarskega poslanstva g. Lüdskanov je včeraj naslovil na ministrstvo zunanjih del pismo te-le vsebine: »Dodatav k svoji izjavi, ki sem jo dal g. Panti Gavriloviču, pooblaščenemu ministru in pomočniku ministra zunanjih zadev, mi ē čast po naloku moje vlade sporočiti naslednje:«

Vse vesti, ki jih je poslednji čas razširil romunski tisk o dozdevnih agresivnih načrtih Bolgarske proti sosednim državam in o nekem sporazu med mojo vlado in madžarsko vlado, v cilju skupne akcije, so popolnoma izmišljene in tudi brez vase deanske podlage. Z ozirom na popolno razoravljanje Bolgarske je takoj spoznati tendencijost teh vesti, ki izražajo sami gotov namen predstaviti Bolgarsko kot zavezničko nekajih držav proti sosednjim državam. Teh vesti ni mogoče smatrati za resne.

Bolgarska zemljoradniška vlada, vedno zvesta svoji politiki sporazuma in dobrih odnosa s svojimi sosednimi, smatra sedaj za potrebno, da še enkrat in ponovno naglaša, da ni v nikaki zvezi z nobeno državo proti sosednjim državam in da ni zaveten v nikakovo akcijo, ker Bolgarska vedno zasleduje edino le politiko miru.«

— Beograd, 27. januarja. (Izv.) Po počitih iz Sofije je bolgarska vlada preko poslanika v Beogradu obvestila preko kraljevine SMS, da je Bolgarska pripravljena takoj imenovati svoje zastopnike v dogovorjeni mešani komisiji, ki ima preiskati na lici mesta v južni Srbiji vse od makedonskih četašev izvršeno napade, požige in umore. V to komisijo so imenovani trije polkovniki, predsednik kassacijskega dvora in šef oddelka za izvršitev mednarodnih pogodb.

— Beograd, 27. januarja. (Izv.) Zunanje ministrstvo je prejelo predlog bolgarske vlade o imenovanju bolgarskih članov v mešanoj komisiji. Naša vlada je ni imenovala delegacije v to komisijo. Na takih včerajnjih sklepov ministarskega sveta ostanejo glavni šendarmeriški polovnik general Uzun - Mirković in šef političnega oddelka za javno varnost Žika Lazarević nadalje v Južni Srbiji, da prouči občinkovno dejanski položaj ter dnevno poročata vladu o situaciji. Sestanek mešane komisije je ni definitivno določen. Gotovo je toliko, da pride bolgarska delegacija najprej v Beograd, kjer se izmenja poverilnice in se komisija konstituirata. Nato odide komisija v območje krajeju Južne Srbije.

Ob premišljevanju sedanjega evropskega položaja si moramo končno izbiti iz glave misel, da bosta

Ne izrabljajte narodnosti v strankarske namene!

Maribor, 25. jan. 1923.

Maribor ima zopet svojo senzacijo. Sicer ta ne vzbuja toliko pozornosti, kakor pravkar mlhula in komaj pozabljena »senzacijelna« razkritja o vojni nevarnosti, ki jih je bil povzročil madžarski pustolovec Kottas potom mladinskega Taborja. Morečen draginški val je kriv da zadnja »senzacija« ni prila tako do veljave, kakor so to pričakovali nekateri krogovi. Zdi pa se, da se hoče skrbeti, da se tudi ta »senzacija« ne pozabi vsaj toliko časa, dokler ne pride druga na vrsto. Zakaj, so ljudi, kakor tudi stranke, ki ne morejo živeti brez »senzacije«. Če jih ni, jih pa »narediti« samo, da se govoriti in piše o njih.

Med mladini so se začele žiritev orovice, da je slovenski značaj Maribora v resni nevarnosti. Po odhodu ministra dr. Župančiča iz Maribora so se naenkrat pojavile vesti, da hočejo radikalci potom svojega slovenskega ministra prodati slovenski Maribor Nemcem za skledico leče. Bale je Nemcem minister — slovenski seveda — obljubil, da dobije nazaj gledališče. Mariborsko kraljevo vsebino v boškigavadi kaj še, samo da gredo ob volitvah z radikalci. Mariborski dnevniki le seveda kot resni listi prinesel te vesti ter hotel iz njih napraviti »senzacijo«. To se mu sicer ni posrečilo iz dveh vzrokov: Prvič ljudje še niso pozabili, kako so zadnjič nasedli glede vojne nevarnosti z Madžarsko, drugič pa si prav ne morejo misliti, da bi slovenski minister izdal v važne narodne pozicije Nemcem na čotudi za ceno poslanškega mandata.

Kakor rečeno, si ne more noben resen človek misliti, da bi bilo kraljevo resnice na tem, dasi dobro vermo, da je dandanes v teh korumpiranih razmerah mogoče marsikaj. Vendar pa ima tudi ta možnost svoje meje, preko katerih ne more in ne sme iti nekazovanov nihče. In taki so važni narodni interesi, ki bi moraliti biti sveti vsaki stranki. Ti narodni interesi imajo na meji drugačno ceno in vomen nego v zaledju. In med nimi ne sme biti ne pošameznika, ne stranke, ki bi narodno interesu izrabljala v svojo korist. Na meji se navadni slovenski interesi docela kraljevijo z državnimi, in zato ne more eksistirati nitri srbska stranka, ki bi izdaiale naše narodne in s tem svoje državne interese.

O tem smo popolnoma uverjeni. Stvar da ima že drugo lice. Vest se je pojavila najprej v mladinskih krogih in listih. Nihče drug se zanjo

skore ne zmeni. Mladini ji dajejo hrano s posvetovanji pri pogrijevanju in nepogrijevanju svojih mizah. Zato je vse stvar zelo sumiliva in kaže, da se jo hoče izrabljati v političko strankarske namene. Govori in piše se celo, da se napravi radi tega velik protestni shod vseh strank in slovjev. In to je načrto tudi prav vzrok v končni nameni te »senzacije«. Ker mladini klub svoji več mesečni koncentraciji niso mogli že zbrati svojih moči in ljudi, zato bljih menda radi zbrali na ta način, da bi izrabili važne narodne interese v strankarske svrhe.

Proti temu pa moramo protestirati kar najbolje. Kakor ne pustimo, da bi naše narodne interese se izrabljala srbska stranka v svoje strankarske namene, tako tudi ne pustimo, da bi isto delala naša slovenska stranka. Roke proč torej!

Molčali smo, ko je dr. Kukovec svoj čas vabil obmejne Nemce in nemčurje v svojo gospodarsko stranko. A ti so bili prepametni, da bi sedli na take Ilmanice. Molčali smo, ko je isti voditelj podil našega slovenskega ministra prodati slovenski Maribor Nemcem za skledico leče. Bale je Nemcem minister — slovenski seveda — obljubil, da dobije nazaj gledališče. Mariborsko kraljevo vsebino v boškigavadi kaj še, samo da gredo ob volitvah z radikalci. Mariborski dnevniki le seveda kot resni listi prinesel te vesti ter hotel iz njih napraviti »senzacijo«. To se mu sicer ni posrečilo iz dveh vzrokov: Prvič ljudje še niso pozabili, kako so zadnjič nasedli glede vojne nevarnosti z Madžarsko, drugič pa si prav ne morejo misliti, da bi slovenski minister izdal v važne narodne pozicije Nemcem na čotudi za ceno poslanškega mandata.

Zato povorno še enkrat na vse glas: Ne izrabljajte narodnih interesov v političko strankarske namene!

Iz seje ministarskega sveta.

— Beograd, 27. jan. (Izv.) Za včeraj ob 4. popoldne je bila sklicana seja ministarskega sveta. Zunanji minister dr. Ničić je poročal o splošni politični situaciji. Notranji minister je predložil poročila o položaju v Južni Srbiji, prečival je poročilo šefa oddelka za javno varnost. Prečitano je bilo tudi poročilo vrhovnega orožniškega komandanta. Na predlog vojnega ministra in ministra notranjih zadev je ministarski svet sklenil, da ostane preiskovalna komisija še nadalje v Južni Srbiji. Po končani seji so bili neoficijelni razgovori radikalnih ministrov o sedanjih vodilnih situacijah. Ti razgovori so trajali do 9.30 zvečer.

O tem smo popolnoma uverjeni. Stvar da ima že drugo lice. Vest se je pojavila najprej v mladinskih krogih in listih. Nihče drug se zanjo

tako blizu, naj vendar prosim za en prost dan. Kajti ne bi bilo lepo od mene, če ne bi šel na obisk domov.«

»To je vse?«

»Da, monsieur.«

»Dobro.« Detektiv je živahnje odgovoril s svojim rezkim glasom in Ricardo je imel vtiš, da je dobil možak važen dokument v svoje roke, ga zaznamoval s številko in spravil v svojo miznico. »Oglejmo si garažo!«

Sli so po poti med grmovjem, dokler ni stala pred njimi garaža z odprtimi vrati.

»Vrata so našli odprtia?«

»Ravno tako, kot jih sedaj vidite.«

Manaud je zmajal z glavo in spet rekel

Servettas: »Kaj ste storili s ključem v tork?«

»Dal sem ga Heleni Vauquier, monsieur, ko sem zaklenil garažo. Obešla ga je na žebelj v kuhihni.«

F. J.:

Inicijatorji svetovne vojne.

Kdo je kriv za to, da je divjala Štirje leta v Evropi vojna furija? Kdo je kriv, da je leta in leta na milijone človeških bitij ječalo v podzemnih rovin, da jih je na milijone umiralo v grozni mukah? Kdo je kriv tuge in bede neštih mater, vdov in sirot? Kdo je kriv, da so izginila z zemeljskega površja evtoča mesta in da še danes velik del človeštva trpi lakote?

Kdo je zakrivil vse to, za njega bi bil svetopisemski milinski kamen in potop v globočino morja le majhna kazen. Tako ogromna je ta krivida, da bi se nam delo skoraj nemogoče, natovoriti jo zgoli posameznikom na pleča. In vendar ni dvoma, da so vse to brezmejno gorie provzročili posamezniki. Menda ga ni trezno mislečega človeka, ki bi danes ne bil uverjen, da v juliju 1914 leta noben narod kot tak ni hotel vojne.

Kdo so ti posamezniki? Poznejsi zgodovinarji bodo morebiti ugotovili njih imena s približno zanesljivostjo. Danes divijo še strasti, ki motijo pogled in zakrivajo resnico. Lista obdobjencev je dolga. Kdo bi danes mogel reči, kateri izmed njih se bodo znali uspešno zagovarjati pred sodnim stolom zgodovine? Viljem II. je svoj zagovor poskusil pred kratkim. Ni se mu posrečil. Njegovo ime najbrž za vedno ostane v ozki kavzalni zvezzi s svetovno vojno.

Ko je skozi desetletje sejal veter, si pač ni mogel misliti, da bo žel takoj strahovit vihar. Tuk pred izbruhom katastrofe pa bi bil moral nje posledice vsaj slutiti. On edini bi bil v zadnjem trenutku že mogel preprečiti nesrečo, ki se je blížala. Ena beseda iz njegovih ust bila zadostovala, in narodi bi ga bili blagoslavljeni. Ni je izpregovoril. Ali je ni mogel izreči? Ali je ni hotel? Nam vsem, ki smo preživeli one grozopole gre, je ostala v spominu samo njegova povzdignjena pest.

Zapiski, ki jih je nedavno objavil, je hotel Viljem II. dokazati, da pred in med vojno ni mogel drugače ravnavati, kar torej o početkih vojne morebiti komu znano, je znano njemu. Tuk pred izročitvijo zloglasnega avstrijskega ultimata Srbiji, torej v času, ko je bila kriza na vrhuncu, je bil Viviani kot spremljevalec predstavnika republike Poltaréja gost carja Nikolaja II. v Pešogradu.

René Viviani je bil ob izbruhu svetovne vojne francoski minister zunanjih zadev. Kar torej o početkih vojne morebiti komu znano, je znano njemu. Tuk pred izročitvijo zloglasnega avstrijskega ultimata Srbiji, torej v času, ko je bila kriza na vrhuncu, je bil Viviani kot spremljevalec predstavnika republike Poltaréja gost carja Nikolaja II. v Pešogradu.

Cesar Viljem in z njim vsa čefeljstva Nemčija trdi, da vsebina avstrijskega ultimata, ki je bil izročen v Beogradu dne 25. julija, še dan poprej ni bila znana mednarodnim nemškim krogom. Viviani imenuje to trditev navadno laž.

Res je, piše Viviani, da je brzojavil čefnati šef nemške zunanje politike, von Jagow, 24. julija nemškemu poslaniku v Rimu, da še nima natančnega poročila o vsebini avstrijske note. Toda ta brzojavka je imela samo namen, slepitvi svet. Isti Jagow je bil namreč že par dni poprej brzojavil na Dunaj, kdaj misli Poincaré zapustiti ruska tla, ter svetoval, naj se ultimatum srbski vladi ne izroči pred odhodom francoskih gostov iz Kronstada, da se tako onemogoči posvetovanje Rusov in Francovov o vsebini note ter zavlečenje morebitnih ukrepov zaveznikov v tej zadevi. Že 23. julija je odgovoril nemški poslanik na Dunaju Jagowu: »Cesarstvo in kraljeva vlada Vam izreka zahvalo za obvestitev. Nota se izroči kasneje.« Ni verjetno, da bi se bil Jagow takoj zanimal za pravočasno izročitev ultimata in za prikrivanje njegove vsebine carju in predsedniku. Če bi sam o tej vsebini ne bil informiran. Nasprotno: bil je najbrž o njej zelo točno obveščen in med nemško in avstrijsko vlado je bilo vse natanko dogovorjeno. To ne sledi samo iz gorjemene brzojavke, ki jo je Jagow

posiljal 26. julija na Dunaj in ki je bila objavljena šele leta 1919. v Beli knjigi, ampak posebno tudi iz dveh pisem, ki sta bili obe naslovjeni iz Berlina na grofa Hertlinga, predsednika takratne bavarske vlade, in ki sta se po prevratali na Švici v Monakovem.

Prvo teh pisem je odpadal bavarski chargé d'affaires v Berlinu, von Schoen, šefu svoje vlade v Monakovo dne 18. julija 1914. V njem poroča o posvetovanju, ki jih je imel v berlinskem zunanjem ministru z raznimi funkcionari ministerstva in z avstro-ogrskim poslanikom v zadevi avstro-ogrskih demaršev proti Srbiji. Avstro-ogrsko nota se ima izročiti srbski vladi šele 25. julija, to pa zato, ker se mora preprečiti sporazum ruske in francoske vlade v tej zadevi, ki bi bil mogoč, ako bi se ultimatum izročil v Belgradu, dokler sta Poincaré v Viviani še v Rusiji. Dunajska vlada kaže svojo miroljubnost s tem, da je poslala na dopust vojnega ministra in Šefu generalnega štaba. Škoda je, da je grof Tisza v ogerskem parlamentu malo preglasno govoril. »Dunajska nota bo po doseganjih dispozicijah vsebovala naslednje zahteve:

1. Srbski kralj Izda proklamacijo, v kateri izjavlja, da srbska vlada ni v nobeni zvezzi z velikošrbsko propagando, katero obsoja.

2. Uvedo se preiskava proti provoziteljem sarajevskega atentata, pri kateri sodeluje avstrijski funkcionar.

Za sprejem teh zahtev je določen rok 48. ur. Jasno je, da Srbija kot neodvisna država teh pogojev ne bo mogla sprejeti. Posledica bo torej vojna.« Podpis: Schoen.

Drugo pismo je pisano 9. decembra 1914 v Berlinu. V njem oponzira grof Lerchenfeld, bavarski zastopnik v Berlinu, Šefu svoje vlade v Monakovem, da je izvedel o pariških poročilih, glasom katerih bi bil grof Hertling svoječasno priznal francoskemu diplomatu Alizéju, da mu je bila vsebina avstrijske note znana, in bi se bil temu nasprotni izjavil, da smatra situacijo za resno. »Znano mi je, da je aktov, da ste bili obveščeni po takratnem zastopniku Schoenu o glavnih zahtevah avstrijske note. Bili ste tudi obveščeni o tem, da se bo Nemčija kazala presenečeno zaradi avstrijske akcije. Seveda Vam bo treba brez ozira na kakršnekoli govorico trdovratno vztrajati pri trditvi, da note nista pozorni pred njenim izročitvijo. Kakor piše »Matine«, se ne zdi verjetno, da bi v Berlinu ne bili vedeli o tem, kar je bilo znano v Monakovem. Vsekakso bo treba tajiti vse.« Podpis: graf Lerchenfeld.

Iz vsega tega sledi, da je bila nemška diplomacija v kritičnem času natančno obveščena o avstrijskih nakana, da je dala nemška vlada avstrijski celo direktive, kako treba prevariti Ruso in Francoze, in da je bilo domenjeno, da bo Nemčija lažljivo trdila, da ona o vsebini avstrijske note pred demaršo v Beogradu ni nič verljubnost v Avstriji in v Nemčiji. Avstro-ogrski vojni minister in Šef generalnega štaba odločita na dopust. Istočasno se vrkra Viljem II. na svoji jahti ter odpotuje na počitnico v severne vode. Seveda so bile takrat že dogovorene vse podrobnosti in natančnosti glede vojaške akcije, dasi trdi Viljem, da vojnega sveta v Potsdamu ni bilo. Igra se z besedami. Vršile so se nepravilno priprave za vojno in 17. julija piše namestnik nemškega vojnega ministra, general Waldersee, Jagowu: »Pravljjen sem za naskok. V generalnem štabu je vse gotovo. Sedaj nimamo nobenega dela več.« — V primeri z Waldersejevo izjavo je seveda Viljemov alibi v norveških fjordih brezpomemben.

Spominjajte se „DRUŠTVA SLEPIH“ Ljubljana, Wolfova 12.

Olepševalno društvo.
(Konec)

Vzgrolil sem ob tolikem poslanjanju dolžne pijete napram toli zaslužnemu možu kot je naš Trubar in da ne bi slišal še kak boli nevšečne, vzamem noge pod pazduhu ter jo odkurim urnih krac doli proti Poljanam, da si ogledam še Ambrožev trg. Kajti po pravici povedano: humoristi radi pretiravajo in ne gre jim vsega verjeti! Toda našel sem vse tako, kakor je bilo popisano. Oko postave na svojem mestu, poleg pa park kot turška dražna! Samo vojaka ni bilo, da bi bil ilpolegal v »pičli senci«. To pa menda samo zaradi nepriljčnega leta nečasa. In pogloboval sem se v razmotrivanju o čudoviti ljudomilosti, ki ima svoj vir v strožem opredeljenju rajonov in kompetenc ter si stavil vprašanje, če bi se dala ta ljudomilost še spopolnititi kako. In bi se

res dala! Na ta način n. pr. da bi imelo oko postave na svoji suknji obešeno tablico z natančnim obrisom rajona ter navedbo ulic in cest, ki spadajo v njegovo območje. Tako bi se vsakdo že iz primerne oddaljenosti lahko informiral, kje kaj sme in kje ne sme in najprisrjenejše razmerje med občinstvom in policijo bi bilo zasigurano za večne čase!

Navylic vsemu temu pa mislim, da naj bi se olepševalno društvo vse eno ustanovilo. Prvič že zaradi lepseg! Potem pa tudi še iz drugih razlogov. Tako med drugim tudi zaradi tega, da se enkrat za vselej rešitevno vprašanje, ali naj se tam, kjer se je posekal ali je veter podrl kakor drevo, nasadi novo, ali naj se tega ne storil. Domnevam namreč, da so krvi samo dvomi, ki navdajajo glede tega vprašanja gospoda upravitelja mestnih nasadov, da manjka po naših drevoredni na stotine dreves. Tako tudi zlasti v Zvezdi in sicer baš ob oni strani, kjer bi

Ounajsko pismo.

Dunaj, 24. jan.

»Somu u Montagszeitung« piše: »V resnicu ima nemški industrijski kralj Stinnes velikopotezne načrte, izvesti koncentracijo vse zelenje in premogovne industrije v Jugoslaviji pod svojim vodstvom. Poleg trboveljskih premogov, Zenice in Kranjske industrijske družbe hoče pritegniti tudi celo vrsto manjših podjetij v svoj koncert.«

Poleg velikega Stinnesa se je pojaval na še manjši štajerski Stinnes, kateri se g. Wutte rad imenuje, ki je v zvezi z zagrebško tvrdko Greinitz. Zagotovil si je že sodelovanje jugoslovenskih bojarov — Draškovićev in podobnih. Zdaj zahteva ta, da ga veliki Stinnes sprejme v družbo, sicer grozi s samostojnim nastopom in z bojem proti Stinnesu pod jugoslovensko zastavo.«

Wutte se že dolgo trdi, da bi se približal Stinnesu, tako na primer zadnjih pri Alpinski družbi, ko je pokupoval zemljišča, ki bi jih Alpine potrebovala. Ali bo imel Wutte zdaj več uspeha, se kmalu pokaže.

Padev dinarja pomenja zares katastrofo za naše visokošolce, ki jih je na Dunaju okoli 700. Ko so dobivali za en dinar do 1380 a. K. so izvrstno izhajali. Tudi pri 1000 ali 800 je že še šlo, ali pri 470 in manj absolutno ne gre več. Mnogi bodo morali študije opustiti, dasi še vedno posluje jugoslovenska dijaka kuhinja. Za 7000 K. dobre dijaki dosti dobro in zadostno kosiši in večerjo, vse to pa edino le po dobroti ameriške misije, namenjene Dunaju.

Hrvatsko društvo »Prosvjetec«, ki ima svoj sedež v Neubaugasce 5, bo imelo 26. t. m. svoj 28. redno glavno skupščino. Ako ne bo zadostne udeležbe, grozi odbor, da se društvo razpusti. Menim, da je treba potpreti in vstrajati. Članji so razklopili po vsem Dunaju, a 3000 a. K. za tramvaj tje in nazaj ljudje radi prihajajo, ker menijo: »Brez mene tudi opravijo.« — Vse zavale »Prosvetec« so vendar »dubko punee. — Zadnje čase se zanimajo za »Prosvetec« tudi naši gradiščanski Hrvati na Dunaju. Korist bo za obe strani. Zato pridno dajejo po sedanj poti.

Z Svetosavski večer prihodnjo soboto so izdali vabilo, tiskana v cirilici in nemšči. To je po nepotrebnem vzbudilo med tukajšnjo jugoslovensko kolonijo zelo slabo kri, kar je nežljub odmev iz domovine. Eni pravijo: Celo tukajšnji Srbji po ogromni večini ne poznajo cirilice, ali vsaj zelo slabo. Ako pa tiskajo vabilo samo v cirilici, je to tendenčno in tega ne marimo. Drugi menijo, da je nemški tekst glavni, čeprav na drugem mestu, srbski pa le za parado. Tretjim je vse eno, ker ostane itak doma ali pa gredo na kako redu... Menim, da nam ni treba izvajati takih debat, ki imajo neljubo posledice tudi za uspeh zavabne same.

V Avstriji nameravajo tako-le trediti praznike: o pravljivo se prazniki: 6. jan., 2. feb., 25. marca, Vnebohod, 29. junija, 8. septembra, 8. in 26. decembra in 15. novembra za Dolnjo Avstrijo (patron Leopold). Ostanjejo: vse nedelje. Novo leto, prvi majnik, Velikonočni in Binkoščki ponedeljek, Telovo, Vsi svetniki, 12. november (programs republike) in Božič.

Ako kje, bi morali urediti praznovanje in počakanje v Jugoslaviji,

kjer imamo v glavnem državno priznanih troje veroizpovedanih; vsako se trdno tiči svojih praznikov, — veliko njih pa praznuje kar vse tri in še židovske po vrsti.

Gradiščanske »Hrvatske Novine« govorijo v 3. štev. o potrebi — političnega društva, ki bo vodilo tudi volitve in deželni zbor in v zvezni državni zbor. Hrvati morajo, pravi, v bodoče samostojno nastopiti in voliti le zanesljive svoje može. Članek »Naše zadeve« obsegajo obsežen program. — Pač lep pojav iz dežele, na katero smo bili že polnoma pozabili. Članek »Pjevačka društva u Gradišču« vspodbuja v prvi vrsti narodno učiteljstvo, da ustanavlja

moralno biti še posebno gosto nasašena. To pa zaradi tega, ker stoja tam ona hišica, ki služi narančnom, o katerih ni, da bi človek široko razpravljal. Je-li ta hišica zgrajena v narodnem ali kakem drugem slogu je pa čisto postranska stvar, ker niso tangirani pri tem narodni, pač pa međunarodni interesi. Tudi sicer se pogreša v Zvezdi tulntam kako drevo, kar zelo moti ono dobrodejno simetrijo, brez katere enkrat ni nobene zvezde ne na nebu ne na zemlji. To je tudi nočljivni vzrok, da se širi ob gotovih časih od omnenih hišic tako nesimetrično tisti sili smrad, nad katerim se naš večeldni humorist tako britko pritožuje.

Jaz sem za to, da naj se včasi,

kadar mestni vrtnarji, nimajo

jo včasne opavila, vendar še

zvezni včasne opavila, ker raste

povsod pevska društva po vzgledu društva »Radost« v Pajngertu. Ob primerni podpori bi se moglo razviti prav živahno kulturno in tudi politično delovanje.

Grška in vprašanje solunskega pristanišča.

Beograd, 27. januarja. (Izv.) Po počitih iz Aten je grška vlada imenovala posebno komisijo, ki ima nalogo, da skupno z našim poslanikom g. Balogdžićem prouči pogoje za sklenitev mednarodne konvencije glede svobodne cone v solunskem pristanišču na korist naših importnih in eksportnih trgovini. Ta komisija pa ima obenem tudi reševati vprašanje naših načinov manjšin na Grškem.

— Atene, 26. januarja. (Izv.) Predsednik solunskega trgovske zbornice Kralj je podal zastopniški list »Independence«, daljše poročilo o stališču grških trgovcev na pravilni konvenciji, ki se ima skleniti med Grško in Jugoslavijo glede Soluna. Med drugim je naglašal, da mora biti Grška zadovoljna s svobodno cono, ki je neobhodno potrebna za hitri in solidni tranzit. Glede ustanovitve svobodne cone sta predložena dva načrti. Prvi načrt praktične, obsegajoči del pristanišča L' Istrie in se more v slučaju potrebe razširiti do Bečinara. Ta načrt pa ima nekatere tehnične težave, ker je treba predvsem zgraditi nova skladališča in druga poslopia. Drugi načrt je izdelal Ing. Dimitropoulos. Ta načrt pa je zvezan z velikanski stroški, ker bi se moral gotoviti del morja zasuti in napraviti pomol, da bi mogle ladje neovirano pristajati. Grški trgovci pa so odločno proti temu, da bi se ustanovila v Solunu cona, ki bi bila tudi teritorialno popolnoma pod jugoslovensko suverenostjo. Solunski trgovci so za to, da se vzpostavi likreno in harmonično sodelovanje med obema narodoma in da se ustanovi v Solunu moderna pristanišča administracija.

— Düsseldorf, 26. jan. (Izv.) Predstavitev obsednega stanja.

— Pariz, 27. januarja. (Izv.) Po počitih iz Aten je grška vlada imenovala posebno komisijo, ki ima nalogo, da skupno z našim poslanikom g. Balogdžićem prouči pogoje za sklenitev mednarodne konvencije glede svobodne cone v solunskem pristanišču na korist naših importnih in eksportnih trgovini. Ta komisija pa ima obenem tudi reševati vprašanje naših načinov manjšin na Grškem.

— Düsseldorf, 25. jan. (Wolff.) Radljive protestne stavke državnih, delželnih in lokalnih urad

ANGLIJA MISLI RESNO NA INTER-

VENCIO.

— London, 26. januarja. (Izv.) Polovina na ruhrskega ozemlju se smatra za tako vznešljiv, da je sklical ministriški predsednik Bonar Law za danes ministriški svet, ki se bo bavil z glavnem z dogodki na tem ozemlju. Danes se pretresa o v ministrskem svetu angleški interesi. Prevladuje prepričanje, da so po francoskih načrtih, ki se izvajajo na ruhrskemu ozemlju, angleški interesi tako ogroženi, da angleška vlada nikakor ne more ved samo iz daljave gledati, kaj se godi v Nemčiji, marveč se smatra za nujno angleška intervencija.

NEMŠKI KOMUNISTI PROTIV NEMŠKIM INDUSTRIJECIM.

— Berlin, 27. januarja. (Izv.) Nemški komunisti so začeli živahnno propagando proti nemškim industrijem. Nemški industrijski skupino z vlasto so začeli podporno akcijo za ruhrske prebivalstvo. Včeraj pa so komunisti priredili več protestnih shodov in nabili po vseh ulicah velike letake z naslovom: »Nit enega pfeniga industrijskim baronom!« Komunisti pozivajo delavski proletariat na načeločneški odpor proti metodam Stalenesovega gospodarskega boja. Za danes je tudi napovedan več protestnih shodov po raznih nemških industrijskih centrik. Nemški nacionalisti pa na drugi strani organizirajo protiakcijo. Vlada je pripravljena ukrepliti najdalečše varnostne odredbe.

Moratorij Nemčiji odklonjen.

— Pariz, 26. Jan. (Havas.) Reparacijska komisija je odklonila moratorij Nemčiji. Zagotovitev splošne krivide Nemčije napram Franciji in Belgiji so glasovali trije članji, en glas pa ni bil oddan.

MORATORIJ NEMČIJI ODKLONJEN.

— Pariz, 27. januarja. (Izv.) Reparacijska komisija je na včerajšnji sestji dovolila moratoriju s tremi proti enemu glasu.

— Pariz, 26. januarja (Izv.) Belgijski delegat je obvestil Cambona, da se belgijska delegacija v imenu svoje vlade odrekla detailni debati o moratoriju, ki naj ga dovoli reparacijska komisija Nemčiji, ker bi takoj debata ne imela nikakih uspehov. Isto stališče je zavzel tudi Francija. Italija je officijelno obvestila francosko vlado, da odobri francosko stališče glede moratorija. Kako je bilo prizakovati, je v resnicu današnja reparacijska komisija prešla preko razprave o moratoriju na ostali dnevnih red.

— Berlin, 2. Jan. (Izv.) Danes zvečer je dolar notiral 24.500 mark.

Kritičen položaj na Bavarskem.

MONARHISTI SKUŠAJO IZRABITI SITUACIJO.

— Monakovo, 26. januarja. (Izvirno.) Vlada je proglašila nad Bavarsko izjemno stanje. Ministrski predsednik je prejel izredna poblastila, da kot izredni državni komisar ukrene vse potrebno proti poskušu bavarskih monarhistov oziroma nacionalistov izrabiti sedanjosti položaj v gotov svrhe. Vodja bavarskih nacionalistov, neki Hitler, rodom Avstrije, je zadnje čase organiziral nacionaliste. Organiziral jih je po fašistskem vzorcu in v samem Monakovem ima več tisoč prisostev. Kot zunanj znak nosijo čepice bivše avstro-ogrške armade. Za 30. t. m. je napovedano protestno zborovanje nacionalistov. To zborovanje namerava vlada prevedati. Organizacija nacionalistov je politično v prvi vrsti naprjena proti socialističnemu demokratom.

— München, 26. Jan. (S. K. B.) Z vednostjo celokupnega ministrstva je bilo danes proglašeno v desno-renskem delu Bavarske izjemno stanje. Vzrok je grožnja narodnih socialistov nastopiti silo proti vladni, ki je ob priliki shoda stranke prepovedala podobne prireditve na prostem.

— Berlin, 26. Jan. (Izv.) »Deutsche Allgemeine Zeitung«javila je Monakova: V hotelu »Grünwald« je nastanjeno prisilnim potom moštvo in osobje tujih vojaških milij, v hotelu »Vier Jahreszeiten« pa oficirji. Na podlagi napakanosti vesti, da so bili na hotelu »Vier Jahreszeiten« Izgnani, dejansko pa vsele prisilnega nastanjanja tam stanovali Francoze in Belgiji sprejeti v hotelu »Grünwald«, je predala velikanska množica, ki je popreje sprejeti na kolodovru in ruhrskega ozemlja izkanega vladnega predsednika Klingensberga, pred hotelom »Grünwald« veliko demonstracijo, tekom katere so bila razbita vsa hotelska okna. Demonstrantje so vdrli v hotel, kjer so vse na popolnoma drobne kosce razbili. Policiji se je s težavo posrečilo demonstrante končno odigrati in demoliranje preprečiti. Hotelska uprava je po sklepnu gospodarske organizacije že popreje odrekla Francozon in Belgijcem vseko prehrano in postrežbo ter je naprosila, da dame Francozon in Belgijke odpotvijo. Tudi situacija v hotelu »Vier Jahreszeiten« je postal zelo kritična. Hotelsko ravnateljstvo je naprosilo Francoze in Belgijke, da takoj odstopijo, ker ne more za njih življenje in imeti prevzeti nikake garancije.

KOMUNISTI PROTIV FRANCOSKE OKUPACIJE.

— Berlin, 26. Jan. (Izv.) V Essenu se je vršil kongres komunističnih ruhrskega ruderjev. Zbranili je bilo 246 delegatov, zastopajočih 187 tovaren. Kongres je sprejal nastopno rezolucijo:

1.) Od delavstva se zahteva bolj do skravnosti proti vsemi kapitalistični vojni; 2. Okupacijske čete imajo takoj editi z ruhrskega ozemlja; 3.) Zahteva se odstop Cunove vlade in storitev delavske vlade, ki bi takoj izpostavila delitvenino in ostanljivo zverzo v rusko sovjetsko republiko; 4.) Razoroziti se imajo nemudoma protirevolucionarne čete po vsej Nemčiji in obrožiti se ima organizirana policija; 5.) Uveljaviti se resturni delavnik, radi potrebe intenzivnejše produkcije pa se obdrži začasno

cesmurno čnevnlo delo; 6.) Povzeti se imajo plače in preskrbni delavcem živila in premog. Nemški listi z veseljem beležijo komunistične rezolucije, ki pomenijo za francosko poveljstvo veliko razočaranje, ker se je trudilo od početka okupacije, da bi obdržalo s komunisti dobro odnosno.

ODLOČNA FRANCOSKA POLITIKA PROTIV NEVARNOSTI NEMŠKEGA MASČEVANJA.

— Pariz, 26. Jan. (Izv.) Jeden izmed francoskih voditeljev ruhrske akcije je postal o tankajšnjem položaju in o potrebi primernega nastopanja proti Nemčem nastopno izvajajo: Francija in Nemčija sta pričeli biti, ki spominja glede na gospodarsko in politično stanje na vojaške boje v veliki vojni. Te je dolga in težka borba, ki zahteva od naše strani potrebljivosti in prevadarnosti. V ruhrskemu ozemlju imamo dragoceno jamstvo, ki nam omogoča, da se prepreči nemški načrti. Napacno bi bilo, ako bi se francoska javnost ne opozarjala na novo grožnjo. Nemčija pripravlja odkrito svoje maščevanje. Ako je to zgoraj materialne nesposobnosti še danes ne uspe, pa na hrane bo tako po šestih mesecih. Toliko časa je zadostuje, da vzpostavi svojo armado 6 milijonov ljudi in jih porazdeli med obsteže organizacije. 6 mesecov ji zadostuje, da si napravi s premogom iz Gornje Šlezije in s premogom iz Anzile za novo večno potrebno zaloge. Trojilj je s svoje strani tudi izjavil, da potrebuje samo šest mesecov, da pripravi svojo redno armado za intervencijo proti zapadnem slama. Ako bi mi v svoji politiki proti Nemčiji kazali pretranzor, bi se bližali vedeni hitri katastrofi: vojna bi bila nelzognljiva že v kratkem času. Samo odločna francoska politika lahko zajamči mir.

Politične vesti.

= Zboljšanje gmotnega stanja drž. nameščencev. Glasom brzovavnega obvestila, ki ga je prejelo predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo iz Beograda, bodo po naročilu ministristva finančnih predloženi prihodnjih teden finančnemu odboru predlogi: 1. da se izjednacijo draginjske doklade, 2. da se izjednací stanarina, 3. da se povpraša maksimum za dodatne najnajljši uslužbenec in 4. da se zboljša položaj vokopovalcev.

= Izreden zbor narodnosocijalistične stranke. Narodnosocijalistična stranka ima jutri v nedeljo 28. t. m. izreden stranki zbor v mestni zbornici na magistratu. Glavni točki dnevnega reda sta nastop narodnosocijalistične stranke pri državnoborskih volitvah in določitev kandidatov.

= »Slovenec« je včeraj zopet zarjal. Je to pač negova navada in bolezen ki se trdovratno ponavlja, kadar se naš list češe na tako stvaren način dotakne tega ali onega cerkevne ali duhovniškega poglavja. Da se gospodje »Haus und Hof« kanonistie okrog »Slovenca« poženjo za svoje pozicije, za svojo »staro pravdo«, temu se ne čudimo. Da pa pri tem zmerjajo naš list s strašno prisiljenostjo, to, prav to je žalostno znamenje. S takim orozjem se ne da zmagati pri stvarnih argumentacijah. Če pa »Slovenčevi« čitatelji in naročniki ne razumejo velikanske filozofije svojih dušnjih in duševnih voditeljev drugače nego da jim razlagajo svoje argumente s pomočjo 1. la »starja vetrnika, velika reva Cibrov Jaka« itd., potem se seveda ne smemo čuditi temu šenklavškemu slogu, ki s svojo »ornamentiko« skriva in zakriva sumljivo in veliko svoje duševno-beratvo.

= Scutus Vlitor Andreju Hlinki. Stari prijatelj slovenskega naroda Scutus Vlitor znan angloški publicist, je postal Andreju Hlinkovi pismo v katerem odločno obsoja Hlinkovo politiko iz zadnjega časa. Scutus Vlitor opozaria Hlinka na razliko situacije pred 14 leti in današnjo situacijo ter pravi, da je po sili molčal, ko je Hlinka svoj memorandum pariski konferenci opremil s citatom iz njegove knjige, da ne more daleč molčati, ker se stalno aktište nani. »Ker pravite svojim rojakinom,« piše Scutus Vlitor, »da bi bilo potrebno dobiti za nenevega Björnsone ali Scuta Vlitorja, se da sklepni, da stari Scutus Vlitor ni več potrebno za Vašo reč. Prav in povsem jasno je, da dandanes ne morem odobravati Vaših klicev na pomoč. Do 1. 1918. je bila neizogibna dolžnost vseh, kateri so poznali iz prve roke kruto ugodno Sod Slovakov. Braniti nih reč pred Evropo proti nasilni madžarski assimilacijski politiki. Nič manjša ni danes moja dolžnost, da protestiram proti kritizem zavajilnu resnično situacije na Slovaškem, ki se nahaja v žilinski spomenici z dne 8. avg. 1922. kakor tudi v pismih, katera je Vaš šef-redaktor dr. Tuka nedavno tega postal angloškim listom v imenu Vaše stranke. Ves ozolovljen piše daleč angloški publicist: »Kako more mož, ki se izdaja za Slovaka in te torej tudi uredniški slovenskega lista, pošljati angloškim listom tako neresnično poročila, kakor je bila med drugim trditve, da Švejkov kabinet nima Slovakov. Pad bi videl, da žilinska spomenica ni Vaše delo ne delo Vaše stranke, ampak rovanje madžarskih emigrantov, ki so v današnjih dneh tako delovali na Angleškem. Upam, da mi sporočite, da Vi in Vaše stranke ednakratne vsekakor odgovornost za yllinsko spomenico in da se niste udeleževali pri njeni zastavi.« Težko, kdo težko bo Hlinka odgovoril na jasno in odločno besedo Scuta Vlitorja.

pil, kakor poročajo »Lid. Noviny« proti Hlinkovi stranki tudi drugi duhovnik dr. Modal, ki namerava izdajati svoje glasilo »Ludovy Chyrnike«. Vrabčevska agitacija imajo v vzhodnih Slovah parafizirati številni shodi, ki jih bo tam prideli koncem tega meseca P. Hlinka.

= Hervé o nemški nevarnosti. Gustav Hervé piše v »Humanité«: Nemčija je račnala z Angleško in Ameriko. Znano je, da angleški in ameriški bančni svet simpatizira z Nemčijo. Znano je tudi, da je v angleških političnih krogih mnogo ljudi, ki deloma podzadovano deloma pa zavedeno vidi sovražno politiko napram Franciji, ker se boje, da bi ona ne dobila premoga na kontinent. Nemško propagando v Ameriki podpirajo milijoni Amerikanov nemškega pokolenja. Ta propaganda se lahko pohvali s precešnjim uspehom. Posrečilo se je, da je proglašiti Francijo kot militaristično in imperialistično državo. Vendar pa to še ne pomeni, da namernata Angleška in Amerika odkrito stopita na stran Nemčije. Nemci ne morejo računati z našimi komunisti, kajti oni ne predstavljajo nobene sile. Njihovi proglaši o vstaji so brez pomena. Kaj je z rusko sovjetsko vojsko? Znana nam je ranalska pogodba in lahko uganemo njene tajne točke. Toda ni še nastal čas, da se javno o njih govoriti. Nemška vlada in nemški kapitalisti bodo dvakrat premisili predno pokličeno na pomoč te rušilce, ki so povzročili rusko revolucijo. Armada Poljske in male antante bo kmalu storila ruske polke neškodljive. Vsi projekti za revanš so še prezzgodaj rojenci. Občutno podraženo štajersko živine. Trenuten padec dolarja se je na nendupljiv način zlorabil tudi na zadnjem živinskem sejmu v Mariboru. Zahvalev oziravljivne celo ponujale so tako visoke cene, kakor jih Maribor ves čas od preverata še ni notiral. Cene so presegale zdaj do sedaj na višje cene meseca avgusta p. l. Debelt voli (zgrajeno še v kronah) od 38–43 K. poldebel voli od 30–37 K. plomenski voli od 24–30 K. biki za klanje od 24–30 klovne krave od 30–34 plomenske krave 18–28 krave za klobasare 18 do 22. Molzne in brete krave 20–28 mlada živila 24–34. Prigalo se je 2 bika 129 volov 213 krav skupaj 344. Temu primočnu so že prejšnje dni poskoplje cene tudi mesu. Vkljuk visokim cenam, saj je razprodala skoraj vse živila, večinoma za Izvor.

= Italijanska aviatika. V zadnjem ministrskem svetu so se bavili z ustavitevijo komisariata za aviatiko. Predložen je bil tozadovno obsežen načrt, ki je bil tudi sprejet. Za poslovno leto 1923. zračna proračun 200 millionov, toda do 30. junija, s katerim noteče poslovno leto, zatočilo 42 millionov. Ker 78 millionov ostane na dispozicijo iz dotedanjih svetov, določenih za vojno in mornariško aviatiko. V programu je obsegena zgradba 720 letal. Vrhovni komisar za aviatiko je ministrski predsednik Mussolini sam, na strani mu stoji poslanec Finzi kot podkomisar.

= Misija ženo Kameneva. V Evropo je odpravljena žena Kameneva kot zastopnica osrednjega odbora za pomoč gladilciom. Dobilja je načelo apelirati na evropsko delavstvo, naj jim pret pomaga bednemu ruskemu proletariatu, kajti od uspešne borbe proti katastrofnemu položaju v Rusiji zavisi nadaljnja usoda svetovnega proletariata.

= Bosniško gospodarstvo. Sovjetski listi priznavajo, da je zgrnil na raziano-uralski, jugo-vzhodni in sredozemsko-viazemski železnici okrog 1.200.000 tisoč plovil žita, ki ga je zbrala sovjetska vlada kot naturalni davek od kmetov. Vzrok so nezadostna prometna sredstva.

= Razprtje Italijanskega splošnega delavskega društva v Torinu. Povsem nepriznavajo, da je bilo razpuščeno splošno delavsko društvo v Torinu potem vladnega dekreta z dne 23. t. m. V uradu je prišel vladni komisar. Ni napravil, potem izvršil preiskavo po vseh prostorih zavoda in nato še po stanovanjih mračnikov in uradnikov, končno pa je ukazal provizorno zavrniti. Pozneje je bil naznenjen dekret za razprtje društva, ki pravi, da je bilo leta 1920. ustavljeno s povsem nepotičnimi nameni in da je postal to društvo leta 1920. odprtje pravilno za politično delovanje. Ki se je razvilo v odčito revolucionarno in protidružbeno tako, da sedaj tvori društvo za javni red in mir težko nevarnost, katero je mogoče odstraniti samo z izredno nadzorom. V nekem zvezu se spravila razprtje s fašistovskim pretepotom v Seneziju, ker je bil fašist Lubrano zbaboden. Poračun se je načelno samo prilika, da se je vladila odločila za razprtje emenjene društva, katero je v rokah komunistov. Z onim pretenjam pa niso bili komunisti v nikaki zvezri, toda fašisti tudi te prilike niso zamudili, marveč so tako, ko so izvedeli za smrt svojega precesi sledoglavnega tovarša Lubrano. Tako je bila nadaljnja delavščina v Bogati gospodarstvu. Največ in zaidalje časa se trudi Italija, da bi se odločilno trdile v Albaniji, teda angleški in nemški agentje so z svojo delavnostjo prekonsili Italijo. Lahko tudi zaradi tega, ker so Italijanski trgovci precej nezanesljivi v Izvrsovanju naročil in prihaja čez mejo le preogostoma za dobro označeno, v resnicu na slabu blago.

= Izvod sindikata in Madžarske.

Gospodarstvo.

= g) Porodilo z živnega trga. (Ljubljana) Tokom tega tedna so cene z zopetnim porastom našega dinarja popustile. Včerajšnji zopetni padec dinarja je pa tendenco ojačal. Frančka bačka postala je notirala 40.000 Din 7. do 7.12. v zvezi s št. 2 in 6 baza 6 Din 6.88 do 7. —, otočni Din 1.75, umetno sušena koruza Din 3. —, oves Din 3. —, pšenica Din 4.80, ječmen 3.30, rž 4.30.

= g) Novoslovenska blagovna borza 26. januarja. Novi Sad, 26. jan. Cene notirajo v dinarjih: Pšenica bačka 482.50 (497.50–500), bački ječmen 307.50, bački oves 300, bačka koruza 225–227.50, belli bački filz 357.50 (380), moka 300–725, očec 700 (725), »2. 675, »3. 575, otočni 175.

= g) Beogradsko blagovno berza 26. januarja. Novi Sad, 26. jan. Cene notirajo v dinarjih: Pšenica 75 kg 7% franko wagon Klenak prompt, povpraševanje 420, ponudba 480, pšenica 76 kg 6% franko wagon Beograd 440, 465, aprilska pšenica 78 kg 3–4% franko wagon Beograd 450, nova sušena koruza franko wagon Klenak 300, koruza franko skladnica Beograd ponudba 225 banatska mona franko wagon Beograd 840, »700, »725, »625, »600, »2. franko Beograd 700, slike stolinske frank

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Sobota 27. januarja: Živi mrtvec. Zalazne cene. Delavska predstava. Izven. Nedelja, 28. januarja: Liliom. Ob 3. popoldne. — Vojšček. Ob 8. zvečer. Izven. Ponедeljek 29. januarja: Madame Sans Gene. Red E.

Torek 30. januarja: Zaprtje. Sreda 31. januarja: Vojšček. Red D. Četrtek 1. februarja: Čudež sv. Antonija. Crna dama iz sonetov. Red C.

Petak 2. februarja: Ob 3. popoldne Svatba Krečinskega. — Ob 8. zvečer: Madame Sans Gene. Izven. Sobota 3. februarja: Vojšček. Red B. Nedelja 4. februarja: Ob 3. popoldne Čudež sv. Antonia in Crna dama iz sonetov. — Ob 8. zvečer: Vojšček. Izven. Ponедeljek 5. februarja: Madame Sans Gene. Red A.

OPERA.

Sobota 27. januarja: Triptichon. Red C. Nedelja 28. januarja: Nižava. Izven. Poniedeljek 29. januarja: Zaprtje. Torek 30. januarja: Sevilski brivec. R. B. Sreda 31. januarja: Nižava. Red E. Četrtek 1. februarja: Mefistofeles. Red A. Petak 2. februarja: Carmen. Izven. Sobota 3. februarja: Triptichon. Red D. Nedelja 4. februarja: Ob 3. popoldne Gorjenski slavček. Izven. Poniedeljek 5. februarja: Zaprtje.

— Vloga Marte v operi »Nižava« v nedeljo dne 28. t. m. prvič v gledališču Ivanova Kitnerjeva. Vloga Sebastijana poje g. Gvoč.

— »Avtomobiliste in »Charleyeva tetka« na Šentjakobskem gledališču odru. Z odprtih veseljem ugotavljam, da se mlađi oder vkljub svojim tesnim prostorom od predstave do predstave lepe razvija. Igralcil, ki so si pridobili že precešljivo ručino, nastopajo ambiciozno in s popolno slugostjo. Občinstvo, ki prav marljivo posreča vse predstave, ki v edino v češem številu, čuti, kako se odresa o ti marljivih talijini svečenikih diletančizmih in si žele poštenega, večjega razmaha, ki jim na se danjem odru nikakor ni mogoč. Upamo, da jim bo dan ta v novem, modernem domu, za čigar gradnjo so predpripravljale že zgotove, in da se vse nihove želje in težje v tem novem ljubljanskem žarišču gledališča učenosti v celoti uresničijo. — Mračni talijan dom ob Šentflorianski cerkvi nudi za letosnjih predstav dvoje pravljnih del veseljega značila. »Avtomobiliste je vsled svojih neštetnih, precej krepkih dovrilij v komičnih položajih tako za igralce kot tudi za veseljega, razvedrila želino občinstvo hvaležna burka, v Ljubljani doslej še menda nepoznana. Med vsemi drugimi zelo dobrimi zaneta največji uspehi zlasti stara Okornova zakonca. Pač za boljši kreaci, ki sta jih doslej podala gledališča Hanova in g. Podrebersek. Kt. Nič mani dobre zasedena in igra na te starozanava, pa se vedno mikavka in priljubljena »Charleyjeva tetka«. Vse priznanje za lepo uspešnost igre gre predvsem g. Karusiu, Škerliju, Bučarju in gledališču Kamnik. Skratka: obe igri sta dobro naštudirani in vredni, da ih občinstvo prav iskreno priporočamo v poseb.

— gon.

— Iz pisarne Šentjakobskega gledališča održa. Radi nadnade občlosti zdr. Hanove se današnja predstava »Avtomobiliste« odpove. Denar za prodane vstopnice se dobi v kavarni Zalaznik.

— Celistsko dramatično društvo gostuje v nedeljo 28. t. m. v mariborskem narodnem gledališču. Vprizori se »Kozarec vodec.«

— Nižava, d' Albert (r. 1864. l.) nedavno načelni svetovni pianist je še danes neumoren iskalec stilu. Kot pianist je bil učenec Liszta, vendar je hodil kot komponist raje po Brahmsovih potih, o čemer pričajo njegova klaviska dela, godalni kvarteti in pesmi. Pa tudi Bach je vplival silno nani. Kot operni komponist je eden najproduktivnejših mož novejše dobe. S svoimi prvimi operami »Rubine«, »Ghisondina« in »Oernoje« je sledil vzorom velike vagnerske glasbene drame. Nenadoma pa je presenetil muzikalni svet s svojim »Odpotovanjem« (Abreise), v stilu prelepe male veseloigre, ki glasbeno niti najmanj ne spominja na operetu ton. Enako se je temu ognil pozneje tudi Puccini v zadnjem delu triptihona »Gianni Schicci« d' Albert pa je snov primočrveni zavrgel tudi vsako veliko muzikalno gesto, široko lilo, a je mesto nje napisal v stilu komorne glasbe izredno lepo filigranske delo. Glasba bi dala »Odpotovanje« imenitev intimen ton, da ne bi bil po drugi strani orkestralni aparat presilen, preokoren. Na to je prišel »Kajne«. Naravno, da ta bližična snov zaheteva na kolosalne velepredstavnosti, točn. d' Albert je uporabil ob tej priliki Brahmsov orkestralni stil za opero. Zdržal je sistem prozornega dela z veliko Wagnerjevo fresko-linijo. Sledeli dve operi »Improvizator« in »Tragaldabas«, vselej nemogočega teksta nista mogli prodreti, vendar pa imata v glasbenem oziru zlasti v začetnih scenah silno dramatično izrabljano kontrapunktičnega načina komponiranja. Zdržil je s pomočjo kontrapunktske razna nasprotujoča se čustvena razpoloženja ter s tem plodovito izrabil operno an-sambelski stavki. Isto opažamo v »Nižavi«, ki je prineslo do sedaj d' Albertu največ gledališčega uspeha. »Nižava« je nekak poslednji Monikan itali anskega verisma. Na boljše kar je v njej, je bredvomno prekrasno peščeno slikanje. »Plauto solo izrablja glasbene stilne razlike do konflikta. Veliko mani je uspela nadal na opera »Verige ljubezni« (Liebesketten) delo, ki je izvalo odpor kritikov, das tiči v njej veliko talenta. To pa vsled tega, ker je d' Albert za sredne dobro teatralno uporabljal tako velikansko močino,

svoje glasbene iznajdbe in spretnosti in ker Lotharjev libreto risajoč moža med tremi ženskimi občinstva ogreti ni mogel, d' Albert je še vedno bil rekel v svojem razvoju. Moral bi najti le primerni tekst, da bi, morda on edini, našel izhod iz današnje zmeščavljave, v katerem so glasbeniki začeli iskajti nove oblike, novega izraza za opero v povagnerski dobi. V d' Albertu tiči strasten umetnik, ki suvereno obvlada vsa glasbena izrazovalna sredstva, ki ima izredno alien čut za stil, v njegovih glasbi je kri, temperament, zagon in verva. V vseh delih, tako tudi v »Nižavi« se poslužuje motivov, ki so pregnantno izražajoči to kar hoče skladatelj; z nimi povедati, njegov orkester se iskri v bližičnih barvah, vsaka poteza je zaplena z načelo sigurnosti; barve, ki jih meša, vplivajo na nas naravnost sugestivno, one prinesajo v to filmsko dramatično resnicne duševne momente. d' Albert le tako prenasičen glasbe, da dela z mrzljivo nalogost in kar ne more dočakati, da bi mu prišel v roke tekst, v katerem bi se mor glasbeno uživeti, v katerem bi nam ne pokazal toliko zunanjega uspeha kakor tem bolj notranje umetnosti. »Nižava« se začenja z daljšo predigro ki se nadaljuje pri odprtih scen. Orkester riše lepoto gorskih višin, dvigajočega se jugra in s tem simbolično poveličuje čistost, naivnost, srčno plemenitost gorskega ljudstva, katerih tipični zastopniki Pedro, Tomaso, Nando itd. ne poznajo kinavstva, zlobe kakor omi v nižavi. Oglajajo se motivi pastirjev želja po gorah, ki so v silnem nasprostvu s pozne šlimi motivi. Ta prvi del in njegova polgra, kakor tudi prehod v nižavo je glasbeno načrtno. G. Matačiču je ravno tu uspelo izčrpati iz partiture vse, kar je d' Albert položil vanjo. »Nižava« ni lajka peti, veliko težja jo je igrati. Vsi tipi od prvega do zadnjega zahteva resnega, globokega študija, zlasti pa se to velja za značajke Pedra, Tomasa, Marie in Sebastiane, vendar pa bi ta poslednji bil že namenj komplikiran, ker se v njem ne izvrši do konca nikaka izprememba. Sebastiano, kot nositelj zla v drami, volk v človeški podobi, je načel v g. Levaru po mojem mnenju skoraj nedosežnega interpretira. Zlasti v zadnjem delu je bila njegova igra do skrnosti realistična in skoro bi želel, da bi bil g. Levar v zadnjem delu v pevski vedno tako indisponiran, kajti zdi se mi, da bi igro poti (v običajnem smislu besede) bolj oviral, kot podpiralo. Palma pa pristoji v prvi vrsti g. Betetu. Poleg izbrane maske, izbrane igre pevsko na višku. G. Soviški se dosegel v značaju Pedra in mogel popolnoma uživeti. Priznati pa moramo, da je bil zlasti pevski pri pravljih nenevadno izvrstno disponiran in je mestoma segal globoko v srca poslušalcev. G. Thalerjeva se je z veliko vnuco poslovil po glabljiva v tragično usodo Marte. Tih trpeča udala se vplivu svojega mužitelja in se končno vendarje, a šele po njegovih smrtil, popolnoma otresi sugestije svojega demona. Ustvariti tip nature, ki stoji med dvernimi takimi silama, kot Pedro in Sebastiano, nagibajoč se sedaj sem, sedaj ta, in lajka. Pevski pa je g. Thalerjeva iskreno zadovoljiva; vendar pa se mi zdi, da je njena umetnost bolj sunčana, kot notranja, in ne radoma toliko na sreču poslušalca, kakor pa na njegovo usoso in oči. Vse tri opravljivke Matačičeve, Ribičeve in Stilgojeve so avolo igre in po njej peto pravilno umerile. Najboljša pa je bila Stilgojeva. Srčana je Nuri (Korešakova) v svoji načinosti. Moruccio (g. Pugelj) bi bil sicer dober pevec, da nima preveč rok! Več umerjenosti v kretanju mu bo le v korist. G. Banovac (Nando) ima zelo simpatičen glas in se bo sčasoma naredil, padati ne sme le preveč v lirično manirjeti tudi tam, kjer ni potrebna. Zbor nima mnogo opraviti. Kar je imel dela, bilo je zadovoljivo. Le reziser mora v to maso vlti več življenja, naravnega, neprisljivega gibanja in mu predpisati vsako krenjno vsak korak. Obstavljiva opere ni mogla biti boljša. Zlasti v predigri je bil tako zgodljivo razčlenjena, da je bila »Nižava« poleg »Jenufe« na boljši najresnejši delo kar smo jih slišali letos. O orkesteru se danes ne morem pojaviti, da je reči kakor sem se že. V resnicu in brez fazejstva smemo reči, da moramo biti v Ljubljani ponosni na svojo opero. — g.

— Sadašnji položaj kaznenopravnog zakonodavstva kraljevine SHS. Napisao dr. Metod Doleč, profesor univerzitetna v Ljubljani. Ljubljana 1923. Nakladom g. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena 10 dinarjev. Naš priznani strokovnjak v kazenskopravnih vprašanjih dr. Metod Doleč, vseúčilski profesor v Ljubljani, je napisal za neko inozemsko strokovno revijo razpravo o razvoju kazensko pravne zakonodaje in naši kraljevini od prevrata sem do danes. Ta avtor nam podaja sedaj v srbohrvatskem jeziku, ker gotovo vsakega našega pravnika zanimalo dobiti celoten pregled vsega materiala, kar ga je v Jugoslaviji na polju kazenske zakonodaje. Dr. Doleč je podal zelo informativno sliko, ki bo zanimala tudi nepravilne krogove. Knjiga obsega: Predgovor pisateljev in tale poglavje: »Od prevrata do Vidovdanskog ustava.« Posle vidovdanskog ustava. »Novi načrti in kritične primedbe. To zadnje poglavje je docela novo, napisano samo za nas. O tem poglavju pravi pisec: »Izraz je moega miseljenja, toda brez kakršnegakoli namena, da napadam. Nadelam se, da se mi bo priznala vsaj dobra volja, da z nasveti nekaj storim na korist zakonodaji kar je za mesto države važno zlasti na polju kazenskega prava. Knigo, o kateri se spregovorimo, toplo priporočamo pravnikom, pa tudi na likom. — Moskovski hudožestveniki v Parizu. Moskovski hudožestveniki, ki so izrazeni ostali tudi nam v najboljšem spominu, so vprizorili v Parizu vrsto predstav, s katerih se pariske kritika ga-

evalno izraža. Posebno je Parižanom uganjal Cehova »Črešnjev vrte«, ki je Francosom znau iz prevoda Denisa Rocha. O tej predstavi piše Henry Bidon v »Journal des Débats«: Trupa Stanislavskoga nam je z nedosežno umetnostjo postavila pred oči fantome iz bližnje v vendor tako davne preteklosti. Družba sama blodi po svetu in tudi v revščini. Pariške predstave so komaj senca nekdajnih moskovskih. In vendor, koliko se je lahko učimo od teh izbornih umetnikov! Eden princip njihove tehnike je takozvan »okrug, imaginarni krog, v katerega se med igranjem zapro. Na ta način jim je mogoče osredotočiti vso pozornost na soigrace, ki jih ne izgubijo nikoli iz oči. Ta princip se mi je zdel tako elementarna važnost, da nisem prav nič dvomil, da je tudi na naših odrh v rablju. Toda podlite in sledite samo par minut pogledom kakje naše igralke. Kakšno beganje, kakšno življanje v odru v dvoranu in nasaj! Koliko negotovosti, kako male vere!

— Mirana Brankova: Possitev, pravljivih v šestih knjigah: 1.) Nevenke, 2.) Zvonice, 3.) Zvance, 4.) Prirodnice, 5.) Postanice, 6.) Kopišnice in trnine — in vselej časovnik neprilk zakasnenih je Izšla druga knjiga: »Z vonce.« Spricuje se kakor prva, — kot knjiga, polna lepega mišljenja in plemenitega čutenja; vsebinsko pa je oblikovno pristopila našljemu prosvetlenstvu in vsaki čitajoči hiti slovenski: glasnišča, srca, roda in prirode: prinašajoča narodne snovi bogatega, do sedaj malo poznanega v zahoda, lepo zadržljivico posebnosti in svojin, in slovenskih goric, do sedaj tujih domačih knjig, dozadno v drevnatih in starini; včasen poklonilni dar vsem čitajočim slovenom.

— Milan Begović: Svetobran let. Upravo je izšla ova drama in tri čina našega poznatog dramatičara Milana Begovića, stavljeni na ovogodišnji repertoar zagrebškega Narodnog pozorišta. Drama obravnjava problem umetnika stvoritelja in njegovih parasita, koji iskoristuje njegov talent in na njegovih muci gradi svoj uspeh. Drama je edolično opremljena. Naslovni lik je izgradil g. Vilko Gecan, Člana. Člana je državni vodilski glasbeni zavod. V Ljubljani je bilo dober do sedaj 1200 knjig, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v preteklem letu. »Gospodarski Zvon« je predril tekmo leta vodilski del, ki so večinoma dobro uspele. Največja pažnja je načela »Gospodarski Zvon« imel drugačno, kakor enkrat na letu spomnjen Slovensko na 10. oktober. Je njegova eksistencna pravica zajamčena. Nato je podal tajnik Kušnik svoje poročilo, v katerem je omislil delovanje društva v pre

VOLITEV LJUBLJANSKEGA ŽUPANA.

DR. LJUDEVIT PERIĆ IZVOLJEN S 33 GLASOMI. — DR. IVAN STANOVNIK ZA PODŽUPANA Z 31.

Ljubljana, 27. januarja.

Danes ob 11. dopoldne se je na Izredni seji občinskega sveta izvršila volitev župana in podžupana. Ze pred dočeno uro so bili novoizvoljeni občinski svetniki zbrani polnoštevilno. Pod vodstvom dr. Lemeža so kompaktно v dvorani vstopili levičarji »Zvezde delovne ljudstva«, komunisti in zarjani, očrašeni z rdečimi naglji v gumbnici. Jugoslovenska zajednica in demokratija so zasedli sedeže na desni strani, centrum so okupirali klerikalci, levičarji pa komunisti in socialisti.

Točno ob 11. je najstarejši občinski svetnik Anton Likozar otvoril sejo, nagašoč, da je voda določila dr. Levna Grasellija kot zastopnika pokrajinske vlade za seje obč. sveta. Za overovatljiva zapisknika je imenovan obč. svet. Ignacij Mihevc in obč. svet Fran Bočnač.

Prisotnih je 46 občinskih svetnikov. Svojo odstotnost so opravili vseč prof. dr. Rado Kušel (JZ), Ivan Makne (ZDL) in Viktor Adamič (ZDL).

Sejni zapisknik, mag. svet. Janko Bleiweis je nato čital imena občinskih svetovalcev. Vsi so se odzvali s: »Tu! Tu! Tu!«, samo pri imenu občinskega svetovalca »Peter Lebane« se je v dvorani čul tih: »Hier!«

Po končanih formalnostih se je najprej pričela:

VOLITEV ŽUPANA.

Kot skrutinatorja sta fungirala obč. svet Josip Pirc (SLS) in obč. svet Fran Kavčič (JDS).

Oddanih je bilo 46 glasovnic, za dr. Periča 33 in 13 praznih.

Predsednik Ant. Likozar je ugotovil, da je dr. Ljudevit Perič izvoljen za župana. Centrum, levičarji in nabito polna galerija so novoizvoljenemu županu pripadli ovacie.

Dr. Perič, sprejemajoč volitev, je podal kratko protestno izjavo, v kateri je podal stališče napram lanskemu razpustu občinskega sveta. Razpuščanje občinske avtonomije in za nasilje. Najboljši odgovor je voda dobla dne 3. decembra L. L. Pokrajinska voda bi morala vedeti, da je za dobro občinsko upravo potrebna gotova stabililiteta in kontinuiteta. (Klic na desni: »Tu ni volini shod!«)

Označajoč kratko težkoče novega občinskega sveta je izjavil župan končno upanje, da bo nova večina zmožna in sposobna upešno delovati v občinski upravi. (Večina je zopet prisledila ovacie županu.)

VOLITEV PODŽUPANA.

Sledila je volitev podžupana. Oddanih je bilo 46 glasov. Dr. Ivan Stanovnik je dobil 31 glasov, 15 glasov je bilo praznih.

Izvoljen je bil dr. Ivan Stanovnik za podžupana. Zanimivo je, da je pri obč. volitvah oddal socialni demokrat Bernotovske skupine prazno glasovnico.

Ker je bil dnevni red izčrpan, je predsednik Ant. Likozar sejo ob 11.30 zaključil z apelom na vodo, da blagovoli protidr. volitev dr. Periča za župana izposlovati na merodajnem mestu.

Občinski svet se je na to mirno razsel.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. januarja 1923.

Razdelitev kraljevih sv. savskih nagrad na univerzi. Kralj Aleksander je poklonil večji znesek na ta namen, da se nagrade dajki na visokih šolah, ki najbolje rešijo naloge, dane jim po profesorskem zboru. Za ljubljansko univerzo je določil znesek 4000 D. Po posebnem pravilniku, ki velja za razdelitev teh nagrad se naloge opremijo z gesli in rektor v navzočnosti dekanov otvorjuje kuverte, na katerih je napisano geslo, a v kuvertih je na lističu napisano ime, ki se skriva pod geslom. To pa se zgodi potem, ko so strokovni profesorji ocenili naloge in izbrali tiste, ki se najnagradi. Nagrade, naj se razdele v posebno svetčani obliki na dan sv. Save (27. jan.). Ta slavnost se je vrnila danes na univerzi. Ker naša univerza nima sredstev, se je slavnost vrnila sicer v skromni, all izredno dostojni obliki. Vsi navzoči so imeli čast, da inteligenčni predstavniki slov. narod. resno hrepené po najvišji kulturi in da se narodno takim stremljenjem in treba dati bodočnosti. G. dr. Aleš Ušenčnik je obdan od dekanov vseh 5. fakultet, pozdravil navzoče predstavnike drž. civilnih in vojaških oblasti, polnoštivljeni zbrani prof. zbor in dajaštvo. V svojem v lepi slovenščini sestavljenem in gladko potekačem govoru je povdarijal kulturno delo srbskih kraljev Nemanje in Dušana Silnega, po katerih zgledu hoče delovati sedaj tudi kralj Aleksander, kar je dokazal s tem da je osnoval sv. savske nagrade. Ali je morda kralj zamislil, naj bi naša država posredovala med zapadom in vzhodom, je pomembno vprašalo rektor, kakšne naloge je kralj, če v istini ni take misli poveril univerzam? Kraljevo delo pa bodi vrgled našim državnikom in narodu, naj podpirajo delovanje univerze, ki smo jo Slovenci v svobodni državi dosegli pod kraljem Petrom Osoboditeljem potem, ko smo se zanj bojili 50 let pod avstrijskim režimom. S topolini besedami se spominja delovanja treh mož, ki imajo za njeno pripravo in ustanovitev posebno uslužno odstotnega pokr. namestnika Ivana Hribarja, ki je kot bivši župan dal potirati po ljublj. obč. svetu 1 milijon kron za zgradbo univerze Škofo dr. A. Jegliča, posebno toplo pa predsednike odvet. zbornice prisotnega dr. Danila Majaronja. Spominjal se je, kako sta se odpravila pred 28 leti dr. Jeglič in dr. Majaron na Dunaj, da bi v imenu slov. naroda prosila cesarja za slov. univerzo, toda cesarski Dunaj jih ni sprejel. Po tem globoko se gajočem govoru je rektor prečital po posammih fakultetah odobrene naloge in imena nagrajenih dijakov. Po številu prisotnih nagrad je najbolj uspela filozofska fakulteta.

VRNITEV PESNIKA STRITARJA V DOMOVINO. Iz Maribora nam poročajo: Od časa prevoza zemeljskih ostankov Zrinjskega in Francopana Maribor še ni doživel tako veličastnega sprejema, kakor ga je doživel pesnik Josip Stritar dne 26. januarja ob povratku v svojo domovino na takojšnjem glavnem kolodvoru. Že zdavnato pred prihodom se je zbralo na kolodvoru na tisoče ljudi, pričakujajoč brzovlaka, ki prihaja z Dunaja ob 13.30

Nemci in minister dr. Županič. Z ozirom na vesti, ki sta jih razširila v javnosti »Tabor« in »Jutro«, da je minister dr. Županič sklenil s štajer. Nemci pakt in jim obljubil za to, da glasujejo za radikalno listo pri predstoječih volitvah v narodno skupščino, vrnitev mestnega gledališča v Maribor, mariborske koče na Pohorju in še razne druge stvari, smo se včeraj obrnili naravnost na ministra ter ga interpelirali, ako je res sklenil pakt z Nemci in ako jim je obljubil vrnitev onih poslopij, o katerih govorita »Tabor« in »Jutro«. Dr. Županič je z vso odločnostjo zanikal vsak pakt z Nemci in nas naprosil, da naj javno ugotovimo to-le: Res je, da se je ob priliki poseta v Maribor javila pri njem tudi deputacija mariborskih Nemcev. Bila sta to dr. Orosel in Nasko. V razgovoru s tem dnevnim nemškim zastopnikom se je minister tudi dotaknil političnega položaja, ni pa sklepal z njimi nobenega paktu, še manj pa, da bi bil Nemcem karkoli obljubil za to, ako gre do z radikalno stranko. Poudarjal je, da imajo Nemci vse politične pravice, kakor vsi ostali državljanji, pripomnil pa je obenem, da niso Nemci na Stajerskem nikjer naseljeni v kompaktnih masah, z bog cesar je njih usoda vnaprej določena, to je da se morajo v dogledni bodočnosti potom prirodnega procesa vstopiti v slovenskem morju, kar je njemu kot etnografu zlasti znano. Iz navedenega je razvidno, da je veste o sklenjenem paktu z Nemci in o obljubi, da se jim vrne mariborsko gledališče, planinska koča na Pohorju itd., tendencijozno izmišljena laž, ki nima drugega namena, kakor hegati slovensko javnost in kovati političen kapital za stranko mladino.

Odlikovanje kulturnih delavcev. Včeraj popoldne je kralj sprejel v posebni avdijenci ministra prosvete Trifunovića, ki mu je poročal o odlikovanju kulturnih delavcev. Na današnji dan na praznik Sv. Save podpiše kralj ukaz o odlikovanju kulturnih delavcev.

Smrtna kosa. V Ljubljani na Dolenski cesti je umrla gospa Marija Krmotič, soprga gosp. Josipa Krmotiča, industriala na Viru pri Domžalah, popresnik lastnika tiskarne v Pulli v Istri. Pekolnica, rodom Gorčanka, je bila tako pridna in dobravrska ter skrbna mati svoli deci, v katere krogu je vživala svojo življenjsko srečo. Sele 50 let starla lega v grob v svoji novi domovini. Bodil je blag spomin, preostalim naša sožalje!

Umrl je na Bregu pri Celju mesar g. Jože Morn v 26. letu starosti.

Iz Prekmurja nam pišejo: Minister dr. Niko Županič je podaril invalidskemu udruženju v Dolini Lendavi 2000 kron.

Poziv somišljenikom. Oživljene narodno napredne stranke, ki si je v preteklosti pridobila nevenljiv zastag za politično prebajo slovenskega naroda, bodo gotovo z odkritosčnim veseljem in z velikim zadostenjem poždraviti vši številni naši somišljeniki v Ljubljani in štrom Slovenije. Da izvedemo čim naprej potrebno strankino organizacijo, pozivamo vse naše somišljenike, da se prilagijo ustno ali pisanom strankinem vodstvu. V to zadržujev način delovanja s to-le vsebino: »Pristopam k narodno-napredni stranki. Podpis.« Dopisnica ali pismo je nasloviti na tajništvo narodno-napredne stranke v Ljubljani, Knaličeva ul. 5. I. v interesu stvari in stranke prosimo vse somišljenike, da nam čim naprej spočne svoj pristop. — Vodstvo narodno-napredne stranke.

— O volinjih lepkah. Ker so se ob prički zadnjih občinskih volitev pri afiširanju volinjih reklamnih lepkov dogajale velike nereditosti, opozarja policijska direkcija z ozirom na bližnje volitve v Narodno skupščino na določila § 23 tisk. zakona, glasom katerega se smelo plakati in različni drugi letaki natepiti samo na mestih, ki so oblastno načašča za to določena. Nedopustno je vsako lepljenje na javnih in privatnih prostorih, kakor tudi mazanje zidov z različnimi napisi. Proti kršitljivim teh predpisom bi uvelia policijska direkcija v posamnih konkurenčnih slučajih sodno-kazensko postopev v smislu § 23 tisk. zakona odnosno § 468 kaz. zakona.

— Poštni avtomobil. Tekom prihodenja za meseca dobi naša poštna uprava iz Nemčije na račun reparaci 40 poštinih avtomobilov za prevažanje oseb in pošte. V vsakem avtomobilu je 14 sedežev. Avtomobili so udobno opremljeni in prav eksceno izdelani. Zeleti je le, da bi dobila poštna uprava spremte strokovno izvezljane šoferie, ki bi znali z avtomobili voziti tako, da bi jih ne uničili že v nekaj mesecih.

Avtomobili se porazdelijo tako: Beogradski direktorji 7, poštni direktorji v Ljubljani 5, v Sarajevo 6, v Zagreb 5, v Splitu 9. Te avtomobili bi naj poštno ravnateljstvo določilo v prvi vrsti za one kraje, ki nimajo nobene železniške zveze in kjer je zlasti razvit tukški promet. Takšen poštni avtomobil bi bil potreben zlasti v Gornji Savinški dolini, kjer so poštni razmere po prevrata tako skandalozne, da vzbujajo silno ogroženje med vsem prebivalstvom.

— Umetniška razstava v Celju. Znan ruski slikar grof Balmán priredi v knjižnici celjske Čitalnice v Narodnem domu razstavo portretov in pokrajinških slik. Razstava bo odprtta od 27. do 31. januarja vsak dan od 10. do 12. in od 14. do 16. ure.

— Proslava Sv. Save v Celju. Pravoslavna crkvena opština v Celju priredi sveto-savsko pravoslavno slavo jutri v nedeljo 27. t. m. ob 10. dop. v oficirskem domu.

— Radi preoblike gradiva smo morali odložiti več že pred tednom nam poslali dopisov, ki jih priobčimo tekem prihodnjega tedna.

Zadeva celjske nemške hiše je sedaj rešena v prvi instanci. Okrožno sodišče v Celju je razsodilo, da je svoj čas na gojstju način sklenjenega pogodbne nekaterih celjskih Nemcev z razpuščenim nemškim društvom »Deutsches Haus« neveljavna. Nemci se bodo najbrže še pritožili dalje na II. in III. instanco.

Reorganizacija dunajskih arhivov, ki bodo pristopni v študijske svrhe. Arhivi bivših avstrijskih ministrstev se reorganizirajo ter se napravi en sam arhiv, ki ga bo vodil dr. Mitis. Spisi pravilne vsebine, bodo na razpolago v študijske svrhe. Tako pridejo na dan razne tajnosti, zadevajoče zgodovino Srednje Evrope. Tudi Jugoslovani najdemo v arhivih gotovo mnogo zanimivosti, zadevajočih naš narod in naše dežele.

Arefran je bil v Celju leta 1908. v Prevaljih rojen in v Libelle prisoten, radi tvrdine že dvakrat predkazovan Maks Koren, ker se ga je začutilo, ko se je včasih občajal v neko stanovanje, da bi izvršil tajnost. Arefran se je klatil že dačas okrog po mariborskem, koniškem, slovenograškem in celjskem okraju. Ni izključeno, da je pri potepuštvu izvrševal tudi tajvine.

Zopet vlož v Celju. Uzmoviti so pri naši sedi vedenje na delu. V eni zadnjih noči je bilo zopet vloženo v kraljevsko delavnico Martina Začeka v Ozki ulici ter pokradenega raznega blaga v skupni vrednosti 6050 dinar ev.

Ukradeno je bilo v Sodni ulici dne 26. t. m. novo moško kolo firme »Waffenrad«, nov sistem, okrog pol 8. ure zvečer. Pasanti se poslajo, kateri so pasirali cesto. Pasanti, ki so pasirali cesto, se poslajo, ako je kdo videl peljati ali nositi kolo brez balance, da to javilo policiji. V slučaju, da se dobi nazaj, 1000 K nagrade.

Koncert se vrši v nedeljo dne 28. januarja popoldne ob 3. do 5. na državljšči Društva. Državljščje je razsvetljeno in odpoto do 22. ure.

Koncert v hotelu Tivoli v nedeljo dne 26. t. m. novo moško kolo firme »Waffenrad«, nov sistem, okrog pol 8. ure zvečer. Pasanti se poslajo, kateri so pasirali cesto. Pasanti, ki so pasirali cesto, se poslajo, ako je kdo videl peljati ali nositi kolo brez balance, da to javilo policiji. V slučaju, da se dobi nazaj, 1000 K nagrade.

Koncert v št. 28. januarja ob 16. do 20. ure. Domačje jetne in krvave klobase. Godba dravske divizije. Vstopna prosta. — Se predpostavlja, da se upravičenim zahtevam državnih nameščencev in železničarjev v Izdatni meri nemudoma ne ugodí.

Osrednja Zveza in žel. organizacija.

»Udruženje koroških Slovencev«, predstavlja tudi v soboto dne 27. t. m. ob 19. zvečer v gostilni pri Mraku. Rimski čista, svolje občajno predavanje. Predava dr. Arnele. Prijatelji Korošcev ter član srčno vabljeni.

Društvo prijateljev humanistike

ne gimnazije vabi vse člane in prijatelje na 2. redni občni zbor, ki se bo vršil v

sredo, dne 31. januarja ob 15.00 v posvetovnici I. drž. gimnazije v Ljubljani

in občainim dnevnim redom. Pred občnim zborom odborova seja ob 14%!

Odboj.

Predpustne veselice Zveza jugoslovenskih železničarjev letošnje sezone ne bo predstavljena. Doznavajoč, da pobirajo nekatere prispevke na ime našega društva za železničarsko predpustno prireditve, čutidelnost, obvestili cenjene g. trgovce in občinstvo na sklep Osrednjega odbora ZJZ.

Turistička in sport.

Opozorilo smučarjem. Na Raketu je nastopal jug in smukni ni ugodna. Nekajliko boljše je na Blekah, vendar svetuje in nedeljski izlet Bohinj, ali pa Gradisče in Kucelj pri Višnji gori oz. Vel. Lašče in Poljane nad Ortenikom. S. K. Ilirija prelazi svoj izlet na Višnjo goro, odhod z utrjenimi vlakom.

Sportni večer priredit v sredo 31. jan. t. l. v Narodnem domu S. K. »Sloven

BERSON
GUMENE PETE IN
GUMENE POTPLATE
cenje in trajnja so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazu!

Krasno stanovanje

s štirimi sobami in pritiklinami,
20 km od Ljubljane ob železniški
postaji, SE TAKOJ ODDA. —
Naslov pove uprava »Sl. Nar.« 914

Sobo isče

MIRNA URADNICA pri boljši
obitelji v bližini glavne pošte.
Ponudbe pod »Cistost/959« na upravo
»Slovenskega Naroda«.

L jugoslovanska tvornica ričic in klijukic za čevlje

je začela obratovati
v Stražišu pri Kranju
ter se priporoča vsem cenj. trgovcem za obilna naročila.
Ivan Prešern, Kranj.

Kupujemo bukovo oglje

za takojšnjo ali poznejšo dobavo, posamezne vagonce
kakor tudi cele parlike. Prevzem in plačilo pri
bladni postaji. — Ponudbe na

Carbofag d. d.

Zagreb 1, poštni predel 74.

Zahvala.

Vsem, ki so spremili našo blago, nepozabno mamico

Marijo Peterlin

na njeni zadnji poti v tako častnem številu, kakor tudi vsem, ki
so jo med boleznijo točili, bodi izrečena najiskrenčnejša zahvala.

Zagorje ob Savi, 27. januarja.

Rodbina: Peterlin - Kralj.

Zahvala.

Ob priliki nenadomestljive, prezgodnje izgube,
ki nas je zadeba vsled smrti drage soproge oziroma
mamice, sestre, tete in svakinje, gospe

Jožice Hvala

izrekamo najsrčnejšo zahvalo, ki so sočustvovali z nami.
Posebno se zahvaljujemo darovalcem krasnih cvetlic, kakor tudi vsem narodnim društvom, vsem prijateljem, znancem in ostalim, ki sospremili pokojnico na
njeni zadnji poti.

Kamnik, dne 26. januarja 1923.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

S potritim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
prežalostno vest, da je naša nepozabna, iskrenljubljena soproga, nenadomestljiva, predobra in skrbna mati, zlata stará mama, ljuba tača, gospa

Marija Krmotić roj. Krojnik

dne 26. januarja 1923 ob 20. uri, v 51. letu svoje starosti nenadoma, za
svojo rodbino prezgodaj za vedno v Gospodu zaspala.

Pogreb zemeljskih ostankov premile pokojnice se vrši v pondeljek,
dne 29. januarja 1923 ob 14. uri iz hiše žalosti, Galjevica št. 5 (pri Rakovniku) na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. januarja 1923.

Josip Krmotić, industrialec na Viru, sonrog. — Dr. Marija, Sabina por. Radikon, Karmela por. Vesel, Srgjan in Ada, otroci. — Dr. Giorgio Vassal, advokat v Trstu, Albin Radikon, sodnik, zeta. — Ida Krmotić roj. Paskojević, Blaće Krmotić roj. Catani, snaihi. — Vel vnuki in ostali sorodniki.

Se prosi, da se opuste vsa sožalna obiskovanja, kakor tudi doziranje vencev.

Imaš bolečine v obrazu? V celiem telesu?
Uporabljaj Elza-Fluid!
Potrebuješ ti dobrodejno in okrejujoče
mazilo? —

Uporabljaj Elza-Fluid!
Ali te muči glavobol? Zobobol? Trigange?

Uporabljaj Elza-Fluid!
Ali želiš najbolje za negovanje zob,
kože, glave?

Uporabljaj Elza-Fluid!
Ali si preveč občutljiv glede mrzlega
zraka?

Uporabljaj Elza-Fluid!
Ali želiš dobro domače in kosmetiko
sredstvo?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Fellerjev pravil Elza-
fluid je mnogo močnej-
ši, izdelan sli in bol sega
delovanja, kakor fran-
cosko žganje. Nekoliko
kaplic zadostuje, da tudi
ti rečeš.

To je najboljše
kar sem kdaj skušel!

ISČE Elzafuid v vseh določenih poslov-
nictvih, vendar pa zahvaljuj samo
pravil Elzafuid lekarstva Feller. Ako
narčiš naravnost, stane s pakovanjem
in pštinjo če se denar pošije naprej
ali po povzetju:

3 dvojnate ali 1 špec. stekl. 24 Dln
12 dvojnati. 4 špec. stekl. 81 Dln
24 dvojnati. 8 špec. stekl. 145 Dln
36 dvojnati. 12 špec. stekl. 208 Dln

Kot primots Elza obič zoper kur-
ja očesa 2 Dln in 3 Dln; Elza-mentolni
črniki 4 Dln; Elza-švedska tinkura za
želodec 10 Dln; Elza-zagorski prsn in
kašljini sok 9 Dln; Elza-ribje olje
20 Dln; Elza-voda za ustn 12 Dln; Elza-
kolonika voda 15 Dln; Elza Šumski za
sobo 15 Dln; Glycerin 4 Dln in 15 Dln;
Lyrol, Lysoform 12 Dln; Kineški čaj od
1 Din daje; originalno Radikum fan
cosko žganje veličina steklenica 13 Dln;
Elza-mesni pršek 7 Dln, s stup za
podganje in miši 7 Dln. Za primot se
pozvedenje in poština posebej računa.

Na te cene se računa sedaj 5% do-
platka. Pisma je natančno adresirati na:
EUGEN V. FELLER, lekarstva, STU-
BICA DONJA, Elzafud ř 238, Hrvatsko.

z velikim ograjenim vrtom, in elek-
trično razsvetljavo, pripravna za vse-
ko obrt, v večjem okraju Gorenjske.

Na željo tudi nekaj zemljišč. —

Naslov pove uprava »Slovenskega
Naroda«.

910

Pisalni stroj,
dobro ohranjen, NAFRODAJ.
Naslov pove uprava lista. 951

Decimalna tehntica

za 1000 kilogramov, SE PRODA.
Naslov pove uprava lista. 948

Prodajalko manufaturistinjo,

izjavljeno prodajalo
ko za kmetiške kupovalce, sprej-
me ECK WEGSCHAIDER, Rad-
kersburg, Avstrija. 957

Bukovo oglje
se prodaja na drobno in na
debelo.

SREBOTNJAK, Koledvor-
ska ulica št. 31. 947

Gospodčina, zmožna vseh pi-
sarniških del ter
zunanjih del lesne stoke, ZELI-
MESTA pri večjem podjetju. —

Gre tudi izven mesta. — Eventualne
ponudbe na upravo »Slovenskega
Naroda« pod »Zmožna/950«.

**Inserirajte v
Slov. Narodu!**

**Narodna
knjigarna**

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

— priporoča —

kancelijski, konceptni, pisem-
ski, ovitni inbarvani papir,

čušete z pisemskim pupirjem.

Črtežne knjige

v vseh velikostih, štane s eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusano.

Dobjemalne knjizice po različnih
cenah.

Zaloge Živalskih zvezkov.

Zavilke za urade v vseh velikostih.

Imaš bolečine v obrazu? V celiem telesu?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Potrebuješ ti dobrodejno in okrejujoče
mazilo?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trigange?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali želiš najbolje za negovanje zob,
kože, glave?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega
zraka?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali želiš dobro domače in kosmetiko
sredstvo?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Fellerjev pravil Elza-
fluid je mnogo močnej-
ši, izdelan sli in bol sega
delovanja, kakor fran-
cosko žganje. Nekoliko
kaplic zadostuje, da tudi
ti rečeš.

Uporabljaj Elza-Fluid!

ISČE BANČNI URADNIK.

Oferto na upravo »Slovenskega
Naroda« pod »Hrana/933«.

934

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

PRODA SE

National Register blagajna.

Naslov pove uprava »Slovenskega
Naroda«.

934

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935

Proda se štedilnik,

pripraven za gostilno. — Poizve-
se v upravi »Slov. Naroda«.

935</p

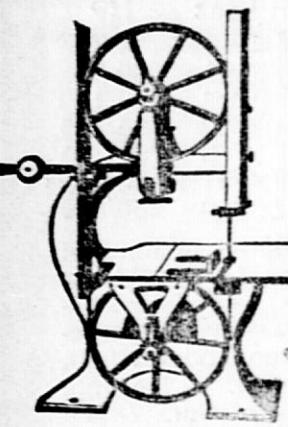
MARASKINO MORPURGO

Cašica tega delikatnega likerja je nepopisan užitek!

Priporočamo!

COGNAC DALMATIA MEDICINAL in druge Izbrane likerje, žganje, ekstrakte in sirupe.
PRVA ODLIK JAVANA DALMATINSKA PARNA DESTILACIJA**V. MORPURGO, SPLIT**

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovnova 9.

Polnojarmenik

(Vollgatter), žagnje naprave in stroje za obdelovanje lesa vsake vrste, najnovije konstrukcije, dobavi takoj po najnižjih cenah z jugoslovenskega skladischa.

— WELKERWERKE, WIEN XIII.—
Breitenseerstrasse 56. 10506Družba „LILIRJA“ Ljubljana,
Kralja Petra trg 8 Tel. 220**Prodaža bukovih drv**
na debelo in drobno, žaganje drv do-
stava na dom. 10144**Tambure**
prvorazredne i bezprikorno pos-
kokane, proizvadja na veliko
P. BOGDANOV & Co., SISAK.
Solidne cijene! Tražite cijenike.**Pozor, trgovci!**za sestavo bilanca, uredite trgov-
skih knjig in računov ter druga podobna
delia se priravnijo perfektni knjigovodja-
bilančnik. Gre tudi na deželo. Ponudbe
od „Bilancnik 9652“ na upravo Slov.
Naroda. 9652**Peter Semko**Jugoslovanska barvarija, krznerstvo in strojarsvo
Ljubljana, Krizevniška ulica 7.
Barva listje kože, katere izdeluje v naj-
modernejše garniture. Prevzemata tudi vse
popravila v moderniziranju.**Najsiarcija slovenska
pleskarska in ličarska
delavnica**IVAN BRICELJ, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvršitev točna, cene
zmerne. 1001**Teod. Korn, Ljubljana**Poljanska cesta štev. 8.
Krovcev, stavnih, galerijskih in okrasnih kipar
Instalacija vedovedov.
Kaprava streljedov. Kapelika in klešetne zaprav.
Izdelovanje posod iz pločevine za fin-
ne, barve, lak in med vsake velikosti
kakor tudi posod (skrate) za konserve.

PRAVE „JAKOBI“

antinikofin stročnice št. 3v zalogi pri
EMIL DORIČU, Ljubljana
PRESENOVA ULICA.
Vsaka množina r. razpolago:
dokler traja zaloge. 712**Zaloga pohištva**izdelava vseh vrst blazin, žimnic, per-
snic, divanov, olomjan in vsa spadajoča
štepična dela na najugodnejših cenah.
V zalogi imam tudi morsko travo. Peter
Kobal, zaloga pohištva in tapetarska
delavnica, Kranj. 10784**Skladišče**v izmeri 80—120m², če mogoče s hlevom
se tčejo v nojem, event. se vzame
v zakup dvorišče, kjer bi se mogoča
sezidati skladišče. Kupi se tudi za sklo-
diščno stavbo primerna parcela. Ponudbe
pod „Zračno skladišče“ na Aloma Com-
pany, Ljubljana, Kongresni trg 3, I.Velika zaloga klobukov in slamin-
nikov se dobi pri**Franc Cerar**tovaršev v Stoku posta Domžale
Prevzemajo se tudi stari klobuki
in slaminiki v popravilo pri Ko-
vaceviči in Tršan v Ljubljani, Pre-
šernova ulica št. 5.

Sprejemjanje v sredo.

Zaloga v Celju Gosposka ul. 4

Redka prilika za kolesarie!

Oglejte si ve-
liko zalogo
ravno došlih
koles (biciklov)za moške in ženske. — Najboljša
angleška znamka. Ne zamudite ugode-
nega nakupa, dokler traja zaloge.
Konkurenčno cenilo!

Za obilen poset v bl. tvrdika

Jos. Šelovin-Čuden
Ljubljana, Mestni trg 13.

SVILA za plesne oblike

KREP . . .

ATLAS . . .

BATIST . . .

ETAMIN . . .

ROKAVICE za dame
in gospodeNOGAVICE za dame
in gospode

ELIDA toaletni izdelki

LJUBLJANA

MESTNI TRG 10

TUNGSRAM

WATT

TUNGSRAM